

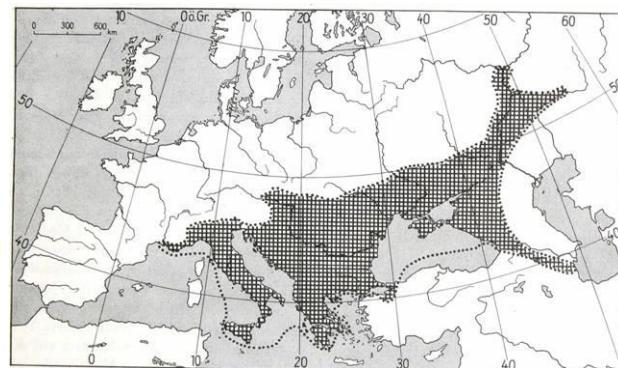
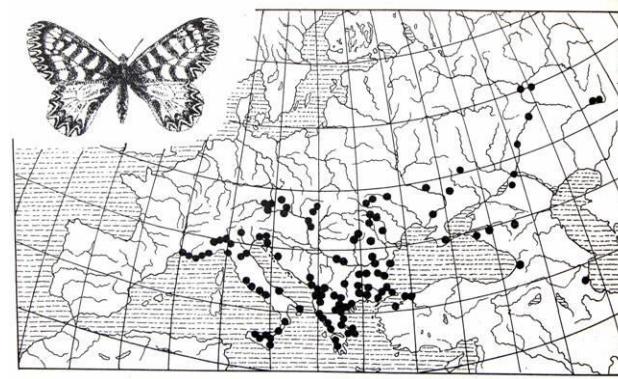
Zoogeografie

Rozšíření živočichů - zoogeografie

Biogeografie → Fytogeografie
Biogeografie → Zoogeografie

Ještěrka zelená
(*Lacerta viridis*)

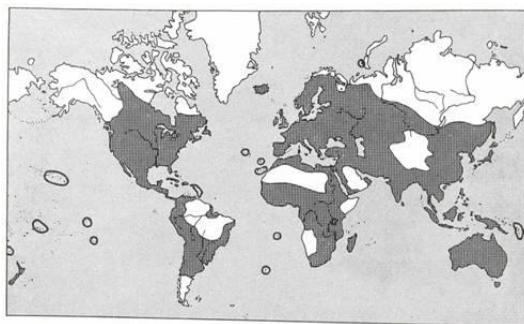

Pestrokřídlec podražcový
(*Zerynthia polyxena*)

Velikost a další vlastnosti areálu

* Druhy

- kosmopolitní
- endemické
  - paleoendemity
  - neoendemity

Záprůdníček polní
(*Plutella xylostella*)

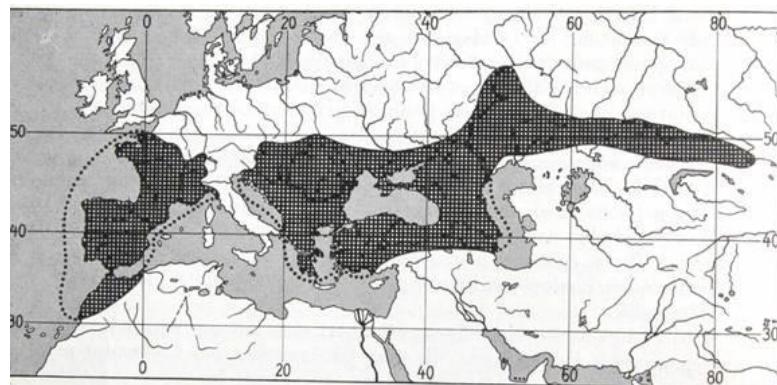
Vřetenatka lesklá
(*Bulgarica nitidosa*)

* Výskyt

- autochtonní
- alochtonní

* Areál

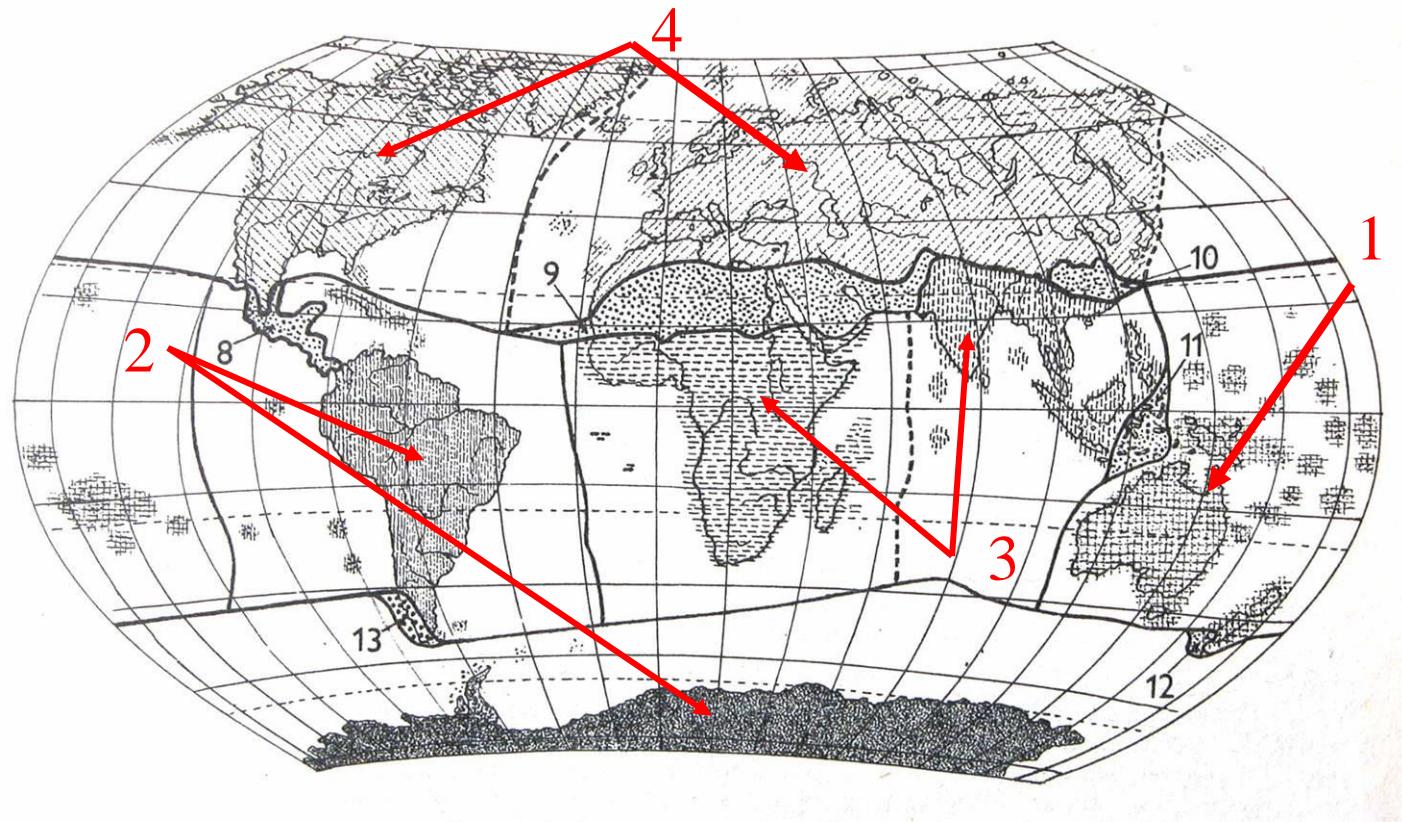
- souvislý
- nesouvislý (disjunktivní)

Okáč kostřavový (*Arethusana arethusa*)

Zoogeografické členění zemského povrchu

4 zoogeografické říše

1. Notogea

2. Neogea

3. Paleotropis

4. Holarktis

Říše Notogea

* Starobylá fauna (vejcorodí, vačnatci)

* Řada zavlečených druhů

* 3 oblasti

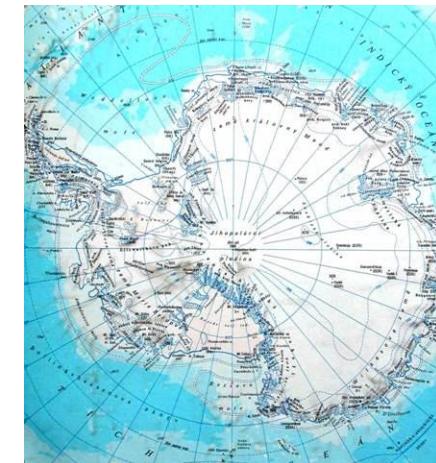
1. Oblast australská

2. Oblast novozélandská

3. Oblast oceánická

Říše Neogea

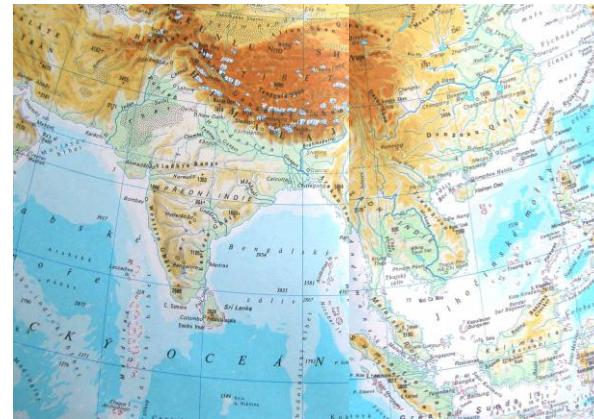
- * Obrovské druhové bohatství
- * Množství starobylých druhů
- * Množství endemitů
- * 2 oblasti

1. Oblast neotropická
2. Oblast antarktická

Říše Paleotropis

- * Středně starobylá fauna
- * Poloopice, opice, chobotnatci, nosorožcovití
- * 2 oblasti

1. Oblast afrotropická
2. Oblast orientální

Říše Holarktis

- * Mladá, převážně čtvrtohorní fauna
- * Bobrovití, rejskovití, kaprovití, okounovití
- * 2 oblasti

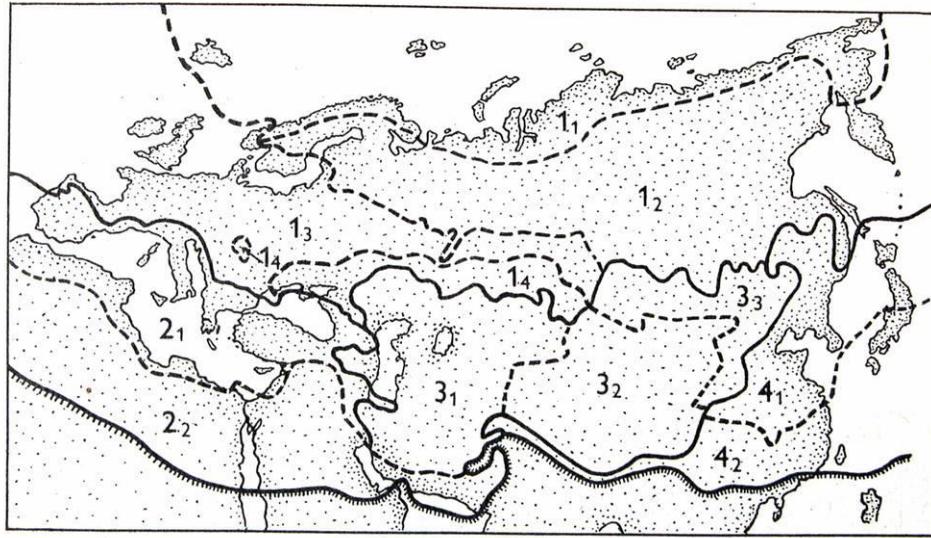
1. Oblast nearktická
2. Oblast palearktická

Členění palearktické oblasti

* Největší zoogeografická oblast

* 4 podoblasti

1. Eurosibiřská podoblast

Provincie

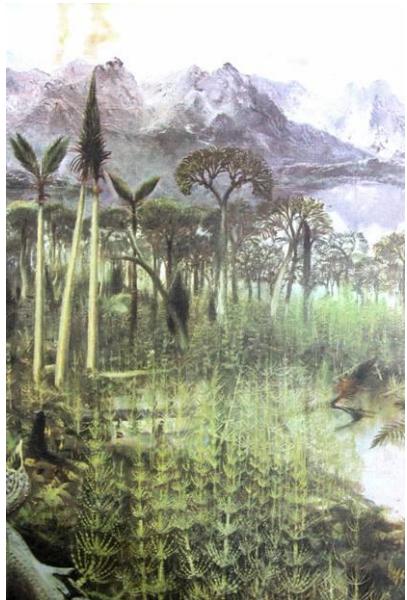
- listnatých lesů
- tundry
- tajgy
- stepí

2. Mediteránní podoblast

3. Středoasijská podoblast

4. Východoasijská podoblast

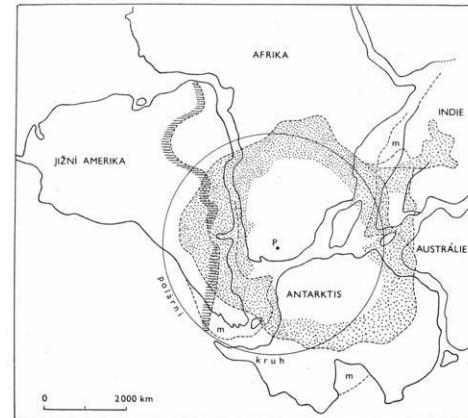
Bylo rozmištění kontinentů vždy stejné a jak to vypadalo dříve s klimatem?

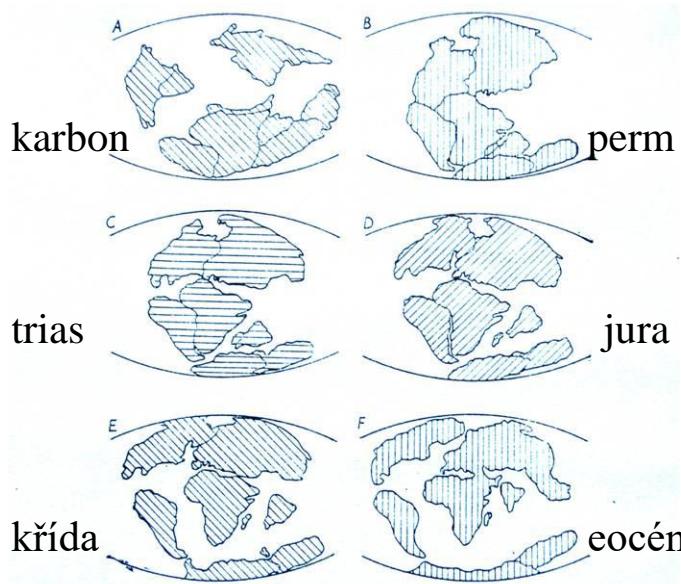
Počátek druhohor:

Pangea

- Laurasie
- Gondvana

Erythrotherium

Druhohory - éra plazů

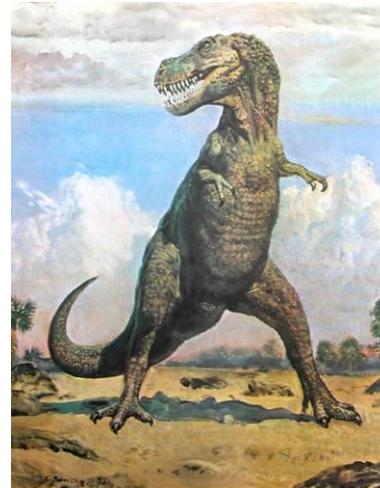
225-65 mil. let

Barosaurus

Rhamphorhynchus

Tarbosaurus

Iguanodon

Mixosaurus

Mystriosaurus

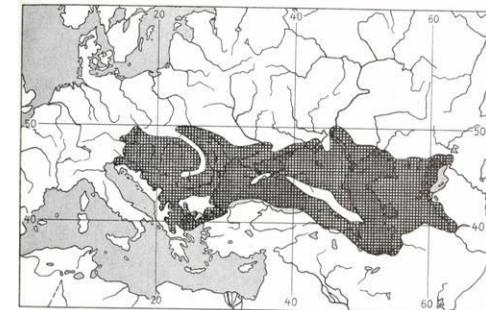
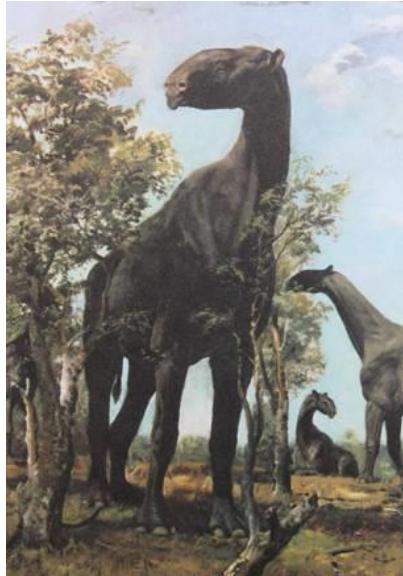
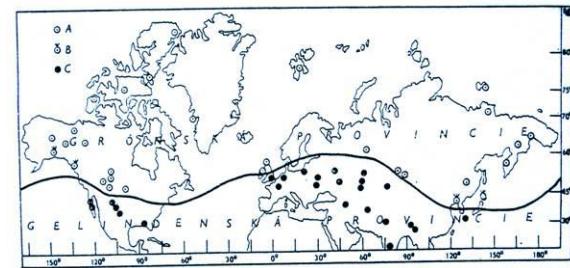
Archaeopteryx

Konec druhohor:

Vzdálenosti mezi kontinenty začínají být nepřekonatelné

Třetihory - postupný vývoj recentní fauny

- * Před 65-2 miliony let
- * Subtropické až tropické klima
- * Koncem období (pliocén, před 2-5 mil. let) postupné ochlazování

Čtvrtohory - glaciály a vývoj člověka

* Začátek přibližně před 2,4 mil let

* Vznik rodu *Homo*

* Doby ledové (glaciály)

- teplota o 10°C nižší než dnes

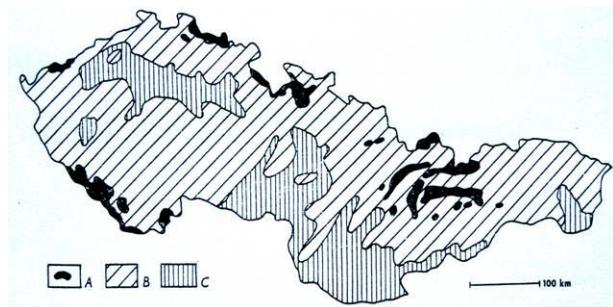
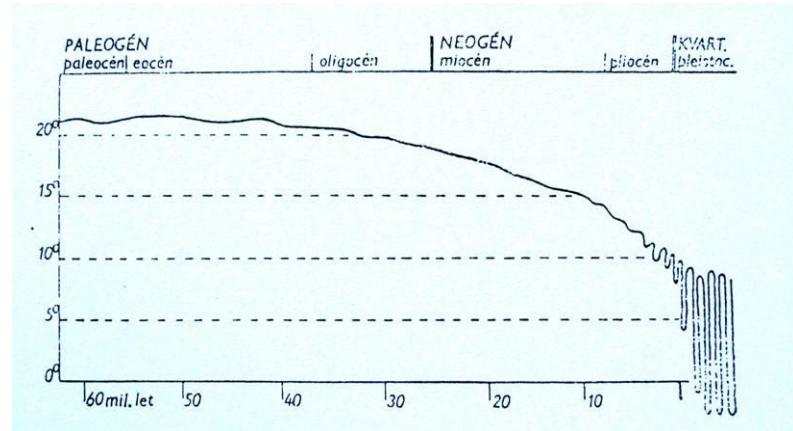
- kontinentální a horské ledovce

- mrazové pustiny, tundry a sprašové stepi

* Doby meziledové (interglaciály)

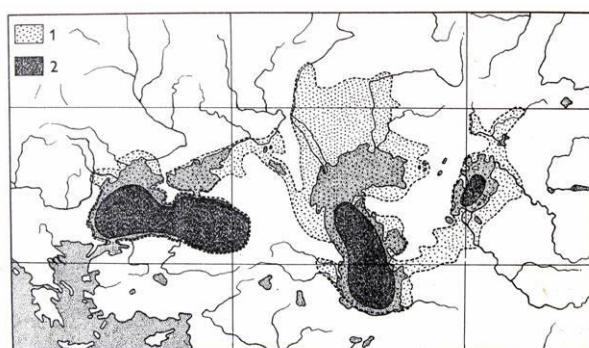
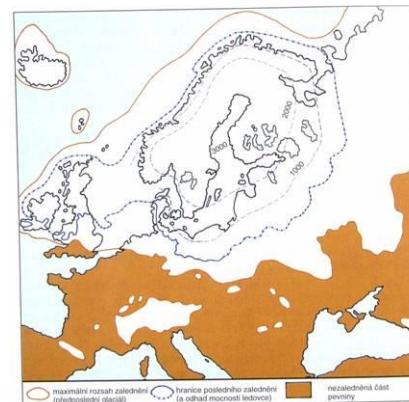
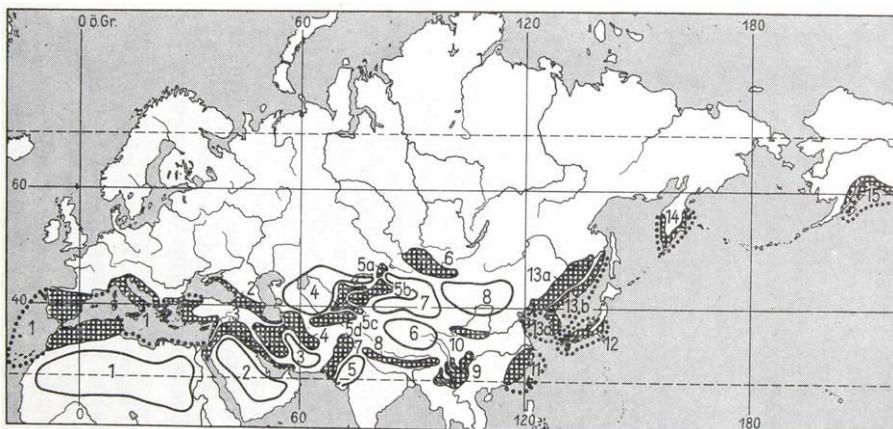
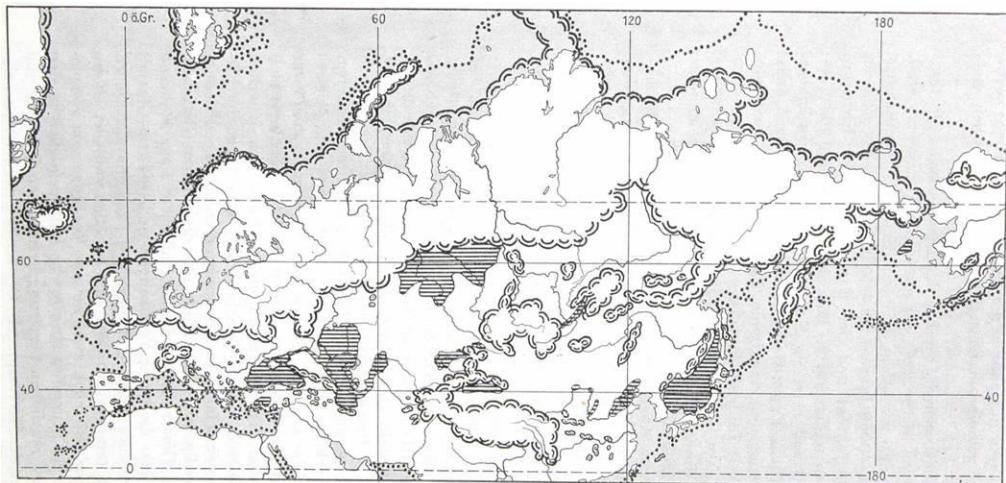
* Kolísání hladiny moří

* Nejméně 20 teplotních výkyvů, nejvýraznější v posledních 500-700 tis. letech: Günz, Mindel, Riss a Würm

Co se dělo při nástupu glaciálů ?

- * Ústup a vymírání domácích druhů (glaciální refugia)
- * Pokles hladiny moří

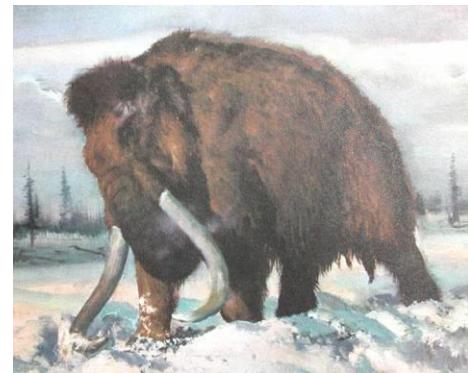
Živočichové doby ledové

Coelodonta antiquitatis

Panthera spelaea

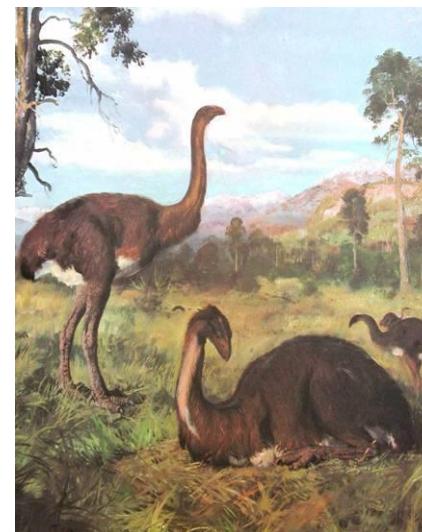
Mammuthus primigenius

Rangifer tarandus

Lemmus lemmus

Dinornis giganteus

Nyctea scandiaca

Buteo lagopus

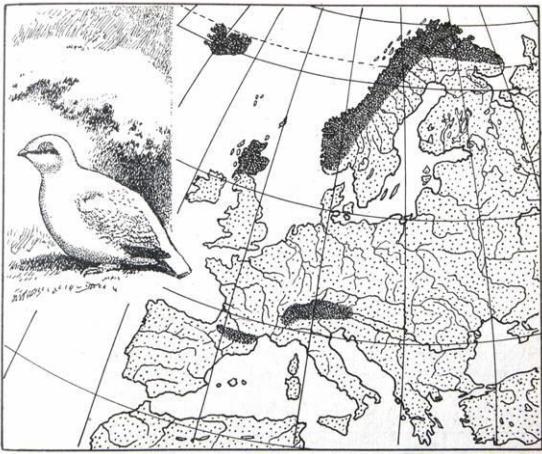
Euryapteryx

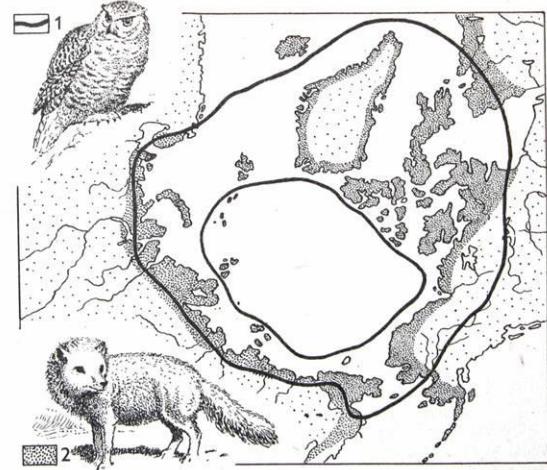
Konec poslední doby ledové - Würm

Rozvoj dnešní fauny

- * Přibližně před 12 000 lety
- * Ústup chladnomilných druhů
- * Vznik arkto-alpínské disjunkce areálů

Kos horský (*Turdus torquatus*) Bělokur horský (*Lagopus mutus*)

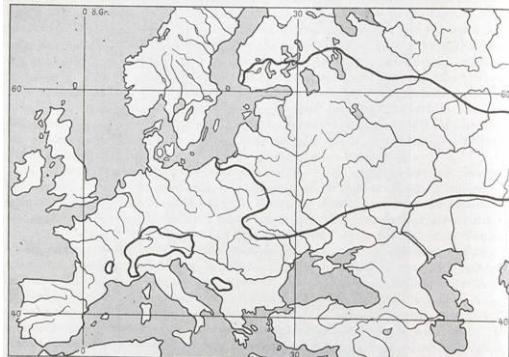

Sovice sněžná (*Nyctea scandiaca*)

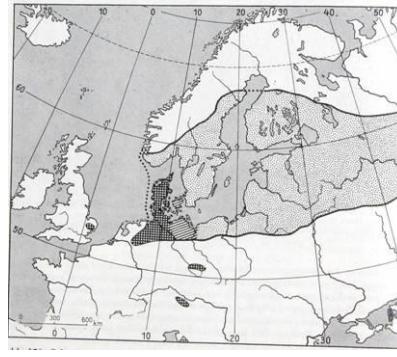
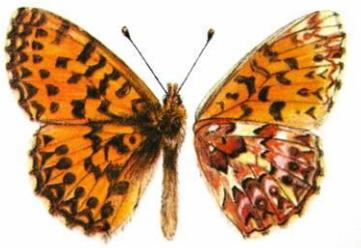
Liška polární (*Alopex lagopus*)

Šíření lesa

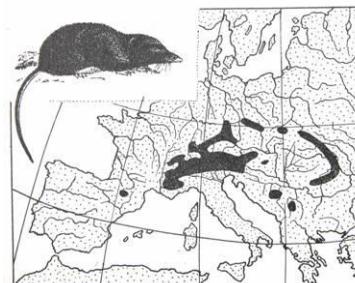
- * Z východu se šíří tajga, souvislý pás před 9000-8000 lety
- * Živočichové tajgy
- * Oteplování a vznik boreálně-montánní disjunkce areálů

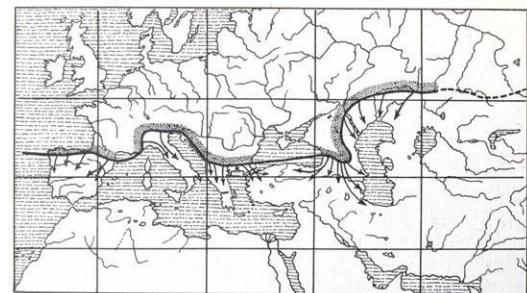
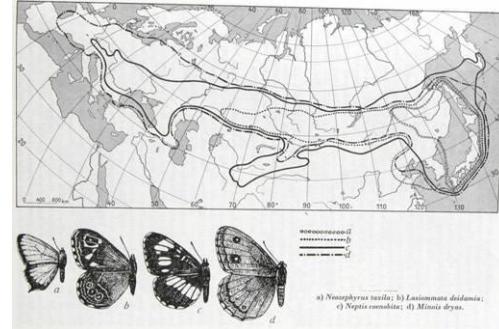
Perleťovec horský
(*Boloria titania*)

Osenice rašelinná
(*Eugrapha subrosea*)

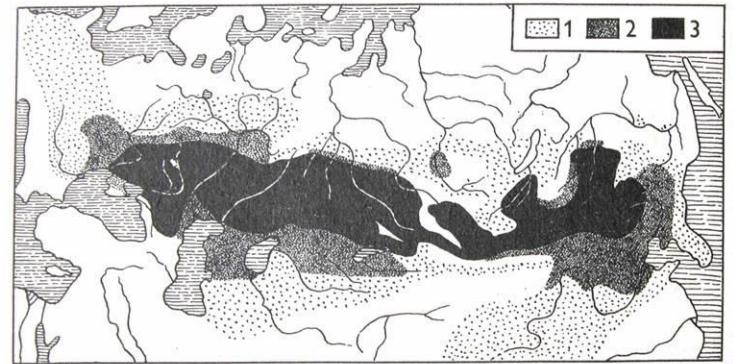
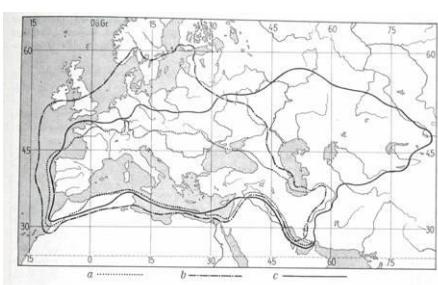
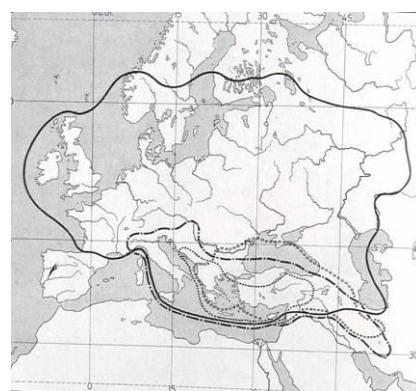
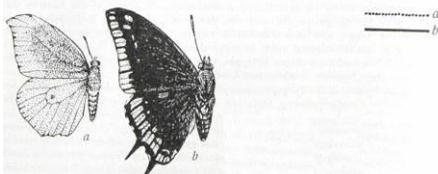
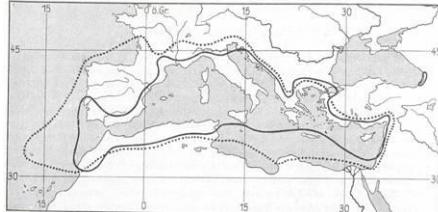

Rejsek horský
(*Sorex alpinus*)

Boreál - oteplování a vysušování klimatu

- * Období před 9700-7750 lety
- * Zpočátku nenáročné dřeviny, později doubravy
- * Šíření stepí (tchoř, sysel aj.)

Stepní druhy

Atlantik - nástup teplejšího a vlhčího období

- * Období před 7750-4500 lety
- * V optimální fázi o 3-4°C více než dnes
- * Srážky o 70 % vyšší
- * Rozvoj lesů (doubravy o 200-250 m výše)
- * Lesní druhy živočichů
- * Příchod neolitického zemědělce (asi před 6500 lety)
- * Počátek antropogenně podmíněného šíření druhů

Subboreál - mírné ochlazování a vysušování

- * Období před 4500-2200 lety
- * Další antropogenní potlačování lesů
- * Ústup teplomilných druhů

Subatlantik - klima se blíží dnešnímu

- * Období před 2200-1300 lety
- * Subrecent od 7. století
- * Další osídlování v 11.-14. století
- * Růst intenzity lidských vlivů po roce 1600
- * Rozvoj novodobého zemědělství, lesnictví a průmyslu po roce 1900

